

dekl aracia erovnul i, eTnikuri, rel igiuri da enobrivi umci resobebis warmomadgenel i pirebis ufl ebaTa dacvis Sesaxeb damtkicebul ia general uri asambl eis 1992 wl is 18 dekembris #47/135 rezol uci iT

general uri asambl ea,

imis gaTval iswinebiT, rom gaeros erT-erT ZiriTad mizans, rogorc wesdebaSia asaxul i, warmoadgens yvel a adamianis ufl ebebis da ZiriTadi Tavisufl ebebis dacvis da pativiscemis xel Sewyoba, miuxedavad rasisa, squesisa, enisa da rel igiisa,

adamianis ZiriTad ufl ebebSi, pirovnebis Rirsebasa da Rirebul ebaSi, qal isa da mamakacis, aseve patara da didi erebis Tanabar ufl ebebSi rwmenis ganmtkicebis mizniT,

wesdebaSi, adamianis ufl ebaTa dacvis universal ur dekl araciaSi, danaSaul isa da genocidis aRkveTisa da dasjis konvenciaSi, rasobrivi diskriminaciis yvel a formis aRmofxvris Sesaxeb saerTaSoriso konvenciaSi, samoqal aqo da pol itikur ufl ebaTa dacvis saerTaSoriso SeTanxmebaSi, ekonomikur, social ur da kul turul ufl ebaTa dacvis Sesaxeb saerTaSoriso SeTanxmebaSi, Seuwynarebl obis da rel igiis an rwmenis diskriminaciis yvel a formis aRmofxvris Sesaxeb dekl araciaSi, da bavSvTa ufl ebebis dacvis konvenciaSi iseve, rogorc sxva im Sesabamis instrumentebSi asaxul i principebis realizebis xel Sewyobis mizniT, roml ebic miRebul i iqna sayovel Tao an regional ur doneze da roml ebic gaformda gaeros cal keul i wevri saxel mwifoebis mier,

samoqal aqo da pol itikur ufl ebaTa dacvis saerTaSoriso SeTanxmebis 27-emu xli is debul ebebis gaTval iswinebiT, romel ic exeba eTnikur, rel igiur da enobrivi umci resobebs mikuTvnebul pirTa ufl ebebs,

imis gaTval iswinebiT, rom erovnul i, eTnikuri, rel igiuri da enobrivi umci resobebis warmomadgenel i pirebis ufl ebaTa dacvasa da xel Sewyobas wvl il i Seaqvs im saxel mwifoebis pol itikur da social ur stabil urobasi, roml ebSic isini cxovroben,

imis xazgasmiT, rom erovnul i, eTnikuri, rel igiuri da enobrivi umci resobebis warmomadgenel i pirebis ufl ebaTa mudmivi xel Sewyoba da realizezia, mTI ianobaSi rogorc sazogadoebis ganvitarebis ganuyofel i nawil i da samarTI ebriv normaze damyarebul i demokratiul i struqturis

fargl ebSi, wvl il s Seitans xal xsa da qveynebs Soris gaaZl ierebs megobrul damokidebul ebas da TanamSroml obas,

imis gaTval iswinebiT, rom gaeros mniSvnel ovani roli ekisreba umciresobebis dacvis sakiTxSi,

imis mxedvel obaSi miRebiT, rom gaeros sistemaSi, da kerZod adamiანis ufl ebaTa dacvis komisiis, diskriminaciis aRkveTisa da umciresobebis dacvis qvekomisiis da im organoebis mier dRemde Catarebuli samuSao, roml ebic dafuznebul ia adamiანis ufl ebaTa dacvis Sesaxeb saerTaSoriso SeTanxmebebis da adamiანis ufl ebaTa dacvis sxva saerTaSoriso instrumentebis Sesabamisad, roml ebic exeba erovnul i, eTnikuri, rel igiuri da enobrivi umciresobebis warmomadgenel i pirebis ufl ebaTa dacvas da xel Sewyobas,

imis gaTval iswinebiT, rom mniSvnel ovani samuSao, romel ic ganxorciel da mTavrobaTaSorisi da arasamTavrobo organizaciebis mier umciresobaTa dacvis da erovnul i an eTnikuri, rel igiuri da enobrivi umciresobebis warmomadgenel i pirebis ufl ebaTa dacvis da xel Sewyobis saqmeSi,

im saWiroebis aRiarebiT, rom aucil ebel ia adamiანis ufl ebaTa dacvis saerTaSoriso instrumentebis ufro efeqturad ganxorciel eba erovnul i an eTnikuri, rel igiuri da enobrivi umciresobebis warmomadgenel i pirebis ufl ebaTa dacvasTan dakavSirebiT,

qveyndeba winamdebare dekl aracia erovnul i, eTnikuri, rel igiuri da enobrivi umciresobebis warmomadgenel i pirebis ufl ebebaTa dacvis Sesaxeb:

muxl i 1

1. saxel mwifoebi daicaven umciresobebis erovnul i an eTnikuri, kul turul i, rel igiuri da enobrivi identurobis arsebobas maT Sesabamis teritoriebze da uzrunvel yofen maTi vinaobis xel Sewyobis pirobebs.

2. saxel mwifoebi miReben saTanado kanonmdebl obas da miReben sxva zomebs aRniSnul i miznebis misaRwevad.

muxl i 2

1. pirebs, roml ebic miekuTvnebian erovnul an eTnikur, rel igiur da enobrivi umciresobebis, (SemdgomSi miTitebul ia, rogorc umciresobebis warmomadgenel i pirebi) ufl eba aqvT hqondeT Tavianti kul tura, sakuTari rel igia, da gamoiyenon sakuTari ena, kerZod da saj arod, Tavisufl ad da yovel gvari Carevisa da raime formis diskriminaciis gareSe.

2. umciresobebis warmomadgenel pirebs ufl eba aqvT aqtiuri monawil eoba mi iRon kul turul , rel igiur, ekonomikur da sazogadoebriv cxovrebaSi.

3. umciresobebis warmomadgenel pirebs ufl eba aqvT aqtiuri monawil eoba mi iRon gadawyvetil ebebis miRebaSi erovnul , da saWiroebis SemTxvevaSi, regional ur doneze, im umciresobis Sesaxeb, romel sac isini miekuTvnebian an im regionebis Sesaxeb, roml ebSic isini cxovroben ise, rom es Sesabamisobasi iyos adgil obriv kanonmdebl obasTan.

4. umciresobebis warmomadgenel pirebs ufl eba aqvT Seqmnan da iqonion sakuTari asociaciebi.

5. umciresobebis warmomadgenel pirebs ufl eba aqvT Seqmnan da iqonion, yovel gvari diskriminaciis gareSe, Tavisufal i da mSvidobiani kontaqtobi maTi j gufis sxva wevrebTan da sxva umciresobebis warmomadgenel pirebTan iseve, rogorc kontaqtobi sazRvargareTac sxva saxel mwifoebis moqal aqeebTan, romebTanac mat aqvT erovnul i an eTnikuri, rel igiuri an enobrivi kavSirebi.

muxl i 3

1. umciresobebis warmomadgenel pirebs SeuZl iaT isargebl on maTi ufl ebebiT, maT Soris winamdebare dekl araciaSi miTiTebul i ufl ebebiT, individual urad iseve, rogorc sazogadoebaSi maTi j gufis sxva wevrebTan, yovel gvari diskriminaciis gareSe.

2. umciresobis warmomadgenel pirebs ar unda SeeqmnaT araviTari diskomforti winamdebare dekl araciaSi miTiTebul i ufl ebebis sargebl obis an ar sargebl obis Sedegad.

muxl i 4

1. saxel mwifoebma, saWiroebis SemTxvevaSi, zomebi unda mi iRon, rom umciresobebis warmomadgenel ma pirebma srul ad da efeqturad isargebl on yvel a maTi adamanuri ufl ebiT da ZiriTadi Tavisufl ebiT, yovel gvari diskriminaciis gareSe da kanonis Sesabamisad srul i TanasworobiT.

2. saxel mwifoebma zomebi unda mi iRon, rom Seqmnan sasurvel i pirobebi imisaTvis, rom umciresobebis warmomadgenel pirebs saSual eba miscen gamoxaton maTi Taviseburebebi da ganaviTar on Tavianti kul tura, ena, rel igia, tradiciebi da adaT-wesebi, Tu es ar ewinaaRmdegeba adgil obriv kanonmdebl obas da saerTaSoriso standartebis.

3. saxel mwifoebma saTanado zomebi unda mi iRon ise, rom saWiroebis SemTxvevaSi, umciresobebis warmomadgenel pirebs saTanado SesaZl ebl oba

hqondeT Seiswavl on maTi dedaena an swavl a-ganaTI eba miiRon sakuTar enaze.

4. saxel mwifoebma, saWiroebis SemTxvevaSi, RonisZiebebi unda gaataron saganmanaTI ebl o sferoSi, rom xel i Seuwyon maT teritoriaze arsebul i umciresobebis istoriis, enis da kul turis codnas. umciresobebis warmomadgenel pirebs saTanado SesaZI ebl oba unda hqondeT informacia miiRon mTI ianobaSi sazogadoebis Sesaxeb.

5. saxel mwifoebma unda ganxil on iseTi RonisZiebebi, roml ebiC saSual ebas miscems umciresobebis warmomadgenel adami nebs, rom maT srul i monawil eoba miiRon maTi qveynis ekonomikur progressa da ganviTarebaSi.

muxl i 5

1. adgil obrivi pol itika da programebi unda daigegmos da ganxorciel des umciresobebis warmomadgenel i pirebis kanonieri interesebis dacviT.

2. saxel mwifoebis Soris unda daigegmos da ganxorciel des TanamSroml obisa da daxmarebis programebi umciresobebis warmomadgenel i pirebis kanonieri interesebis dacviT.

muxl i 6

saxel mwifoebma unda iTanamSroml on umciresobebis warmomadgenel pirTa dakavSirebul sakiTxebze, amasTanave erTmaneTs unda gauziaron informacia da gamocdil eba, raTa xel i Seuwyon urTierTgagebas da urTierTndobas.

muxl i 7

saxel mwifoebma unda iTanamSroml on imisaTvis, rom xel i Seuwyon winamdebare dekl araciaSi gansazRvrul ufl ebebs.

muxl i 8

1. winamdebare dekl araciis arcerTi debul eba ar krZal avs saxel mwifoTa saerTaSoriso val debul ebebis Sesrul ebas umciresobebis warmomadgenel pirebTan dakavSirebiT. kerZod, saxel mwifoebma keTil sindisierad unda Seasrul on im saerTaSoriso SeTanxmebebisa da xel Sekrul ebebis Tanaxmad maTze dakisrebul i val debul ebebi, romel Ta mxareebic arian isini.

2. winamdebare dekl araciaSi miTitebul i ufl ebebiT sargebl obam ar unda SezRudos adami nebis mier sazogadod miRebul i adami nis ufl ebebis da ZiriTadi Tavisufl ebebis gamoyeneba.

3. saxel mwifoebis mier winamdebare dekl araciaSi miTitebul i ufl ebebis efeqturad gamoyenebisaTvis miRebul i zomebi upirvel es yovl isa ar unda

ganixil os adamianTa ufl ebebis universal ur dekl araciaSi gansazRvrul i Tanasworobis principebis sapirispirod.

4. winamdebare dekl araciis arcerTi debul eba ar unda ganimartos iseTi moqmedebis damSvebad, romelic ewinaaRmdegeba gaeros miznebsa da principebs, maT Soris suverenul i Tanasworobis, saxel mwifoebis teritoriul i erTianobisa da pol itikuri damoukidebl obis principebs.

muxl i 9

gaeros sistemis special izirebul i saagentoebi da sxva organizaciebi wvl il s Seitanen winamdebare dekl araciaSi gansazRvrul i ufl ebebis da principebis srul realizaciaSi, maTi Sesabamisi kompetenciis sferos fargl ebSi.

kul turul i mraVal ferovnebis universal uri dekl aracia

damtkicebul ia UNESCO-s general uri konferenciis 31-e sxdomis mier,
parizi, 2001 wl is 2 noemberi
UNESCO

general uri konferencia

miznad isaxavs ra adamianis ufl ebaTa dacvis universal ur dekl araciaSi
da sxva sayovel Taod aRiarebul samarTI ebriv instrumentebSi,
rogorebicaa 1966 wl is ori saerTaSoriso SeTanxmeba samoqal aqo da
politikuri ufl ebebis da ekonomikuri, social uri da kul turul i
ufl ebebis Sesaxeb, gansazRvrul i adamianis ufl ebebis da ZiriTadi
Tavisufl ebebis dacvis srul ad ganxorciel ebas,

imis gaTval iswinebiT, rom UNESCO-s konstituciis preambul aSi
miTitebul ia, rom `kul turis farTod gavrcel eba, da kacobriobis
ganaTI eba samarTI ianobaSi, Tavisufl ebas da mSvidobaSi
umniSvnel ovanesia adamianis Rirsebisatvis da warmoadgens winda
moyal eobas, romelic yvel a erma unda Seasrul os urTierTdaxmarebisa da
dainteresebis gziT”,

aseve imis gaTval iswinebiT, rom konstituciis l muxli, romelic sxva
miznebtan erTad UNESCO-s aval ebs, rom rekomendacia gauwios `iseT
saerTaSoriso xel Sekrul ebebs, romlebic saWiroa Tavisufali idebis
gamoxatvis xel Sesawyobad”,

kul turul i sxvadasxvaobis da kul turul i ufl ebebis Sesaxeb UNESCO-s
mier dadgenili saerTaSoriso instrumentebis debul ebebis miTitebiT,

imis gaTval iswinebiT, rom kul tura unda ganxil os, rogorc sazogadoebis
an social uri jgufis sul ieri, material uri, intel eqtual uri da
emociuri maxasiaTebl ebi, da rom is, xel ovnebas da literaturasTan
erTad, moicavs cxovrebis stul s, erTad cxovrebis gzebs, faseul obaTa
sistemebs, tradiciebs da rwmenebs,

avRniSnavT ra, rom kul tura warmoadgens identurobis, social uri kavSiris, da codnaze damyarebuli ekonomikis ganviTarebis Sesaxeb Tanamedrove debatebis centrs,

imis mtkicebit, rom sxvadasxva kul turebis mimart pativiscema, Semwynarebloba, dial ogi da TanamSromloba, urTierTndoba da urTierTgageba warmoadgens saerTasoris mSvidobisa da usafrTxoebis saukeTeso garantiებს,

kul turul i mraval feroვნების aRiarebis, kacობრიობის erTianობის Sesaxeb informaciis miwodebis da sxvadasxva kul turaTa gaziarebis safuZvel ze sol idarul obis damyarebis miznit,

imis gaTval iswinebit, rom globalizaciis procesi, romelic ganpirobebulia axali sainformacio da sakomunikacio teqნოლოგიების swrafi ganviTarebit, qმნის kul turebsa da civilizაციებს Soris ganaxl ebuli dial ogის pirobebs,

im special uri daval ebis gaTval iswinebit, romelic daekisra UNESCO-s, gaeros sistemis farl beSi, kul turaTa nayofieri mraval feroვნების Senarcunebisa da xel Sewyobis uzrunvel yofisaTvis,

Camoyal ibda Semdegi principebi da miRebuli iqna winamdebare dekl aracia:

1. maT Soris, 1950 wl is fl orenciis xel Sekrul eba da misi 1976 wl is nairoბის oqმი, 1952 wl is universal uri konvencia saavtoro ufl eების Sesaxeb, 1966 wl is saerTasoris kul turul i TanamSromlobის principeბის dekl aracia, ukanono importის, eqsportის da kul turul i sakuTreბის gadacემის aRkveTisa da xel is SeSის Sesaxeb 1970 wl is konvencia, msოფლიო kul turul i da bunebrivi memkvidreობის dacvis 1972 wl is konvencia, rasizმის Sesaxeb 1978 wl is dekl aracia, 1980 wl is rekomendacia xel ovanTa mdgomareობის Sesaxeb, da 1989 wl is rekomendacia tradiciული kul turisa da fol kl orის dacvis Seaxeb.

2. es ganmarteba Seesabameba msოფლიო კონფერენციის daskvneბს kul turul i პოლიტიკის Sesaxeb (*MONDIACULT*, meqsika, 1982 w.), kul turisa da ganviTareბის msოფლიო კომისია (Cveni Semoqმედი mraval feroვნება 1995 w.),da

ganvitarebisaTvis kul turuli politikis mTavrobaTaSorisi konferencia (stokholmi, 1998 w.).

UNESCO-s universaluri deklaracia gansxvavebul kul turaTa Sesaxebi identuroba, mravalferovneba da pluralizmi muxli 1

kul turuli mravalferovneba: kacobriobis kul turis saerto memkvidreoba drosada sivrcesi mravalferovan formebs irebs. amgvaramravalferovnebagul isxmobskacobriobis Semadgeneli jgufebisa da sazogadoebebis identurobis unikalurobas da mravalricxovnobas. rogorc urTierTgaziarebis, inovaciisa da kreatiulobis wyaro, kul turuli mravalferovneba iseve aucilebelia kacobriobisaTvis, rogorc biomravalferovneba - bunebisaTvis. am TvalsazrisiT, arniSnuli warmoadgens kacobriobis saerto memkvidreobas da aRiarebuli da Senarcunebuli unda iqnas amJamindel i da momaivali TaobebisaTvis.

muxli 2

kul turuli mravalferovnebidan kul turuli pluralizmisaken. Cvens sul ufro da ufro mravalferovan sazogadoebaSi, aucilebelia uzrunvelyofili iqnas adamiანებს Soris iseve, rogorc mravali, gansxvavebuli da dinamikuri kul turuli identurobebis Semcvel jgufებს Soris harmoniuli urTierTmoqmedeba, aseve maTierTad cxovrebis survili. moqal aqeta Cartvisa da monawileobis metodebi warmoadgens socialuri kavSiris garantiებს, da samoqal aqo sazogadoebisa da mSvidobisaTvis umniSvnelovanes faqtors.

amgvaram gansazRvreb iT, kul turuli pluralizmi kul turuli mravalferovnebis realobas aZlevs politikur ganmartebas.

rogorc demokratiuli strukturis nawili, kul turuli pluralizmi xels uwyobs sxvadasxva kul turis mqone erebs Soris Tavianti kul turuli memkvidreobis gaziarebas da kreatiuli unarebis ganvitarebas, rac aZlierebs sazogadoebriv cxovrebas.

muxli 3

kul turuli mravalferovneba, rogorc kul turuli mravalferovnebis ganvitarebis faqtori, afarToebs yvel asaTvis gaxsnili alternativebis

მასწავლებლებს; ის წარმოადგენს განვითარების ერთ-ერთ საფუძველს, რომელიც მართლაც გასაგებია არ არის ეკონომიკური განვითარების ტალღის მართვა, და უფრო დამაკმაყოფილებელი ინტელექტუალური, ემოციური, მორალური და სულიერი არსებობის მიწვევის საშუალებაა.

კულტურის მრავალფეროვნება და ადამიანის უფლებათა დაცვა

მუხლი 4

ადამიანის უფლებათა დაცვა, როგორც კულტურის მრავალფეროვნების გარანტიები. კულტურის მრავალფეროვნების დაცვა წარმოადგენს ეთნიკურ, იმპერიალურ, ადამიანის უფლებების პატივისცემის განუყოფელ ნაწილს. ის გულისხმობს ადამიანის უფლებებისა და ჯირითადი თავისუფლების დაცვის ვალდებულებას, როგორც, უმცირესობების წარმომადგენელი და ადგილობრივი ადამიანების უფლებათა დაცვას. არავინ არ უნდა გამოიყენოს კულტურის მრავალფეროვნება საერთაშორისო კანონმდებლობის მიწვევის ადამიანის უფლების მართვა მასწავლებლის სწავლებისთვის.

მუხლი 5

კულტურის უფლებები, როგორც კულტურის მრავალფეროვნების ხელშეწყობის გარემოება. კულტურის უფლებები წარმოადგენს ადამიანის უფლების განუყოფელ ნაწილს, რომელიც არის უნივერსალური, განუყოფელი და ურთიერთდამოკიდებული. სემოქმედებითი მრავალფეროვნების განვითარება მოითხოვს კულტურის უფლების სრულ დაცვას, როგორც განსაზღვრულია ადამიანის უფლებათა დაცვის უნივერსალური დეკლარაციის 27-ე მუხლი და ეკონომიკური, სოციალური და კულტურის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო შეთანხმების მე-13 და მე-15 მუხლებში. შესაბამისად, ყველა ადამიანს აქვს უფლება გამოხატოს საკუთარი თავი და საკუთარი სამუშაო სემოქმედების დადგენილებების მიხედვით არჩეულ ენაზე, როგორც მისი დედაენა; ყველა ადამიანს აქვს უფლება მიიღოს ხარისხიანი განათლება და მომზადება, რომელიც სათანადოდ დააფასებს მის კულტურულ იდენტობას; და ყველა ადამიანს აქვს უფლება მონაწილეობა მიიღოს კულტურულ ცხოვრებაში და თავად იმუშაოს კულტურის სფეროში ადამიანის უფლებათა და ჯირითადი თავისუფლებათა პატივისცემის საფუძველზე.

მუხლი 6

კულტურის მრავალფეროვნების ყველა ასპექტის ხელშეწყობის მიზანმიმართული იდეების როგორც სიტყვიერად, ისე გამოსახულებით თავისუფალი გაზიარების

uzrunvel yofisas, yuradReba unda mieqces imas, rom yvel a kul turam SeZl os sakuTari Tavis gamoxatva da maT Sesaxeb informaciis gavr cel eba. gamoxatvis Tavisufl eba, media pl ural izmi, mra val enovneba, xel ovnebis da mecnierul i iseve, rogorc teqnol ogiuri codnis Tavisufl ad xel misawvdomoba, maT Soris cifrul i formiT, da yvel a kul turisaTvis gamoxatvisa da informaciis gavr cel ebis SesaZl ebl obis micema warmoadgens kul turul i mra val ferovnebis garanti ebs.

kul turul i mra val ferovneba da kreatiul oba

muxl i 7

kul turul i mekvidreoba, rogorc kreatiul obis wyaro. kreatiul obas safuZvl ad udevs kul turul i tradiciebi, magram viTardeba sxva kul turebTan kavSiris safuZvel ze. am mizeziT, memkvidreoba, yvel a misi formiT, SenarCunebul i, ganviTarebul i da moma val i TaobebisaTvis gadacemul i unda iqnas gamocdil ebisa da Zl ieri Zal isxmevis saxiT, raTa gazardos kreatiul oba yvel a misi mra val ferovnebiT da sawyisi daudos namdvil dial ogs kul turaTa Soris.

muxl i 8

kul turul i produqcia da momsaxureoba: unikal uri saxis qoneba: dRevandel i ekonomikis da teqnol ogiuri cvl il ebis gaTval iswinebiT, romel ic mra val perspeqtivas qmnis kreatiul obisa da inovaciisaTvis, gansakuTrebul i yuradReba unda daeTmos SemoqmedebiTi samuSaos miwodebis mra val ferovnebas, avtorebisa da xel ovani adamiane bis ufl ebebis saTanadod dafasebas da kul turul i produqciisa da momsaxureobis specifiurobas, roml ebic, rogorc identurobis, Rirebul ebebis da mniSvnel obis veqtorebi, ar unda ganixil os, rogorc ubral o produqcia an samomaxmarebl o saqonel i.

muxl i 9

kul turul i pol itika, rogorc kreatiul obis katal izatorebi. ideebisa da samuSaoebis Tavisufal i mimoqcevis uzrunvel yofisas, kul turul i pol itikiT unda Sei qmnas iseTi pirobebi, romel ic xel s Seuwyobs mra val ferovani kul turul i produqciisa da momsaxureobis warmoebas da gavr cel ebas kul turul i industriebis saSual ebiT, roml ebsac unari aqvT

gvarcel dnen adgil obriv da gl obal ur doneze. TiToeul ma saxel mwifom, misi saerTaSoriso val debul ebebis gaTval iswinebiT, unda gansazRvros misi kul turul i politika da unda ganaxorciel os is im saSual ebebiT, roml ebsac Sesaferisad miicnevs, operaciul i xel SewyobiT, Tu saTanado debul ebebiT.

kul turul i mraval ferovneba da saerTaSoriso sol idaroba

muxl i 10

Seqmnisa da msofi ios masStabiT gavr cel ebis SesaZl ebl obebis gaZl iereba. gl obal ur doneze, kul turul i produqciisa da momsaxureobis mimoqcevasa da gaziarebaSi dRevandel i disbal ansis fonze, aucil ebel ia saerTaSoriso TanamSroml obis da sol idarobis gaZl iereba, rac miznad isaxavs, rom yvel a qveyanas, gansakuTrebiT ki ganviTarebad da cval ebad qveynebs saSual eba mieceT Seqmnan iseTi kul turul i industriebi, roml ebic iqneba sicocxl isunariani da konkurentunariani erovnul da saerTaSoriso doneze.

muxl i 11

saxel mwifo seqtors, kerZo seqtorsa da samoqal aqo sazogadoebas Soris TanamSroml obis ganviTareba. mxol od sabazro Zal ebiT SesaZl ebel i ar aris kul turul i mraval ferovnebis Senarcunebisa da xel Sewyobis uzrunvel yofa, rac warmoadgens kacobriobis mdgradi ganviTarebis gasaRebs. am Tval sazrisiT, saxel mwifo politikis upiratesoba, kerZo seqtorTan da samoqal aqo sazogadoebasTan erTad, ganmeorebiT unda gani sazRvros.

muxl i 12

UNESCO, misi mandatisa da funqciebis fargl ebSi, pasuxismgebel ia:

a- xel i Seuwyos winamdebare dekl araciaSi miTitebul i principebis Setanas ganviTarebis strategiaSi, romelic Sedgenilia sxvadasxva mTavrobaTaSor is organoebSi; b- Seasrul os sabazo wertilis da forumis saxiT, sadac qveynebi, saerTaSoriso samTavrobo da arasamTavrobo organizaciebi, samoqal aqo sazogadoeba da kerZo seqtori gaerTiandebian da SeZl eben ertobl ivad SeimuSaon koncefciebi, miznebi da politika

kul turul i mraVal ferovnebisatvis; c- misi saqmianoba ganaxorciel os winamdebare dekl araciasTan dakavSirebul sferoebSi standartebis dadgenis, codnis gazrdis da unarebis ganvitarebis Tval sazrisiT, misi kompetenciis fargl ebSi; d- uzrunvel yos samoqmedo gegmis ganxorciel eba, roml is mTavari mimarTul ebebi Tan erTvis winamdebare dekl aracias.

UNESCO-s universal uri dekl aracia kul turul i mraVal ferovnebis Sesaxeb

1

—

saerTaSoriso debatebis gafarToeba kul turul mraVal ferovnebasTan dakavSirebul sakiTxebze, kerZod ganvitarebasTan mis kavSirebTan da politikis SemuSavebaze mis zegavl enasTan mimarTebsi, rogorc erovnul ise saerTaSoriso doneze; kul turul mraVal ferovnebaze saerTaSoriso samarTlebrivi instrumentis mizanSewonil obis ganxilvis sakiTxis win wamoweva.

2

—

principebis, standartebis da metTodebis ganmarTebsa rogorc erovnul, ise saerTaSoriso doneze, aseve codnis gazrdis modal urobis da iseTi TanamSroml obis nimuSebis ganvitareba, roml ebic yvel aze metad Seuwyobs xel s kul turul i mraVal ferovnebis dacvas da ganvitarebas.

3

—

codnis gaziarebis da saukeTeso praqtikis ganvitareba kul turul pl ural izmiTan dakavSirebiT, sxvadasxva kul turul i warsul is mgone pirovnebebisa da j gufebis CarTul obis da monawil eobis uzrunvel yofis Tval sazrisiT mraVal ferovan sazogadoebebSi.

4

—

Semdgomi winsvl a kul turul i ufl ebebis, rogorc adamiანis ufl ebebis ganuyofel i nawil is Sinaarsis gagebasa da ganmarTebsi.

5

—

kacobriobis enobrivi memkvidreobis dacva da gamoxatvis, Seqmnisa da gavrcel ebis xel Sewyoba maqsimal ur SesaZI o enaze.

6

—

enobrivi mraVal ferovnebis xel Sewyoba – dedaenis pativiscema – ganaTI ebis yvel a doneze,

kul turul i memkvidreobis Sesaxeb UNESCO-s universal uri dekl araciis ganxorciel ebis samoqamedo gegmis mTavari mimarTul ebebi, saWiroebis SemTxvevaSi, da adreul i asakidan ramdenime enis swavl is xel Sewyoba.

7

—

swavl ebis saSual ebiT kul turul i mraVal ferovnebis dadebiTi faseul obis Sesaxeb codnis gazrdis xel Sewyoba da am mizniT rogorc saswavl o programis, ise maswavl ebl is momzadebis gaumj obeseba.

8

—

saWiroebis SemTxvevaSi, saganmanaTI ebl o procesSi tradiciul i pedagogikis gaerTianeba, komunikaciisa da codnis gadacemis kul turul i Tval sazrisiT misaRebi meTodebis gamoyenebiT.

9

—

`cifrul i swavl ebis meTodebis- xel Sewyoba da axal i informaciisa da sakomunikacio teqnol ogiebis ufro farTod gamoyenebis uzrunvel yofa, roml ebic ganxil ul i unda iqnas, rogorc saganmanaTI ebl o discipl ina, ise pedagogiuri saSual eba, romel ic gazrdis swavl ebis efeqturobas.

10

—

I ingvisturi mraVal ferovnebis xel Sewyoba kibersivrceSi da gl obal uri qsel is meSveobiT yvel a saj aro informaciis sayovel Tao xel misawdomobis xel Sewyoba.

11

—

ციფრული ტანასწორების ასახვა, გაეროს სისტემაში შესაბამის
ორგანიზაციებთან მუშაობის განხორციელება, განვითარების
დაწინაშე ტექნოლოგიების ხელმძღვანელების დაწინაშე, საინფორმაციო
ტექნოლოგიების მართლმართლებების და ენდოგენური კულტურის
ციფრული გავრცელების უზრუნველყოფისა და ადრინდელი განვითარების
საგანმანათლებლო, კულტურის და სამეცნიერო ციფრული რესურსების
საყოველთაოდ ხელმძღვანელების უზრუნველყოფის გზით.

შედეგად განვითარების სფეროში მიიღებენ, რათა ფართოდ გავრცელდეს
“კულტურის მრავალფეროვნების შესახებ **UNESCO**-ს უნივერსალური
დეკლარაცია” და ხელი შეუწყოს მის ეფექტურად გამოყენებას, შემდეგი ამოცანების
მიზნების ტალღის საზრისთან მუშაობის გზით:

12

—

სხვადასხვა სინარჩის შემსახება, დაცვა და მედიასა და გლობალურ
საინფორმაციო კვლევების გავრცელება, დამოუკიდებელი, სახელმწიფო რადიოსა და
ტელევიზიის ხელშეწყობა, კარგი ხარისხის აუდიოვიზუალური პროდუქციის
განვითარება, კერძოდ, კოოპერაციული მექანიზმების შემსახება გაფართოება, მათი
გავრცელების უზრუნველყოფის მიზნით.

13

—

კულტურის და ბუნებრივი მემკვიდრეობის, განსაკუთრებით კი ჯეპირი და
არამატერიალური კულტურის მემკვიდრეობის შესახებ და გაზიარების
პოლიტიკისა და სტრატეგიის ფორმირება, და კულტურის საკონსერვაციო და
მონაცემების უკანონო ვარობის აღკვეთა.

14

—

ტრადიციული კოდის, განსაკუთრებით კი ადგილობრივი მოსახლეობის
პატივისცემა და დაცვა; ტრადიციული კოდის, კერძოდ გავრცელების და
ბუნებრივი რესურსების მართვის სფეროში უნივერსალური სტანდარტების
შესახებ და ადგილობრივი კოდის შესახებ ხელშეწყობა.

15

—

Semoqmedebis, mxatvrebis, mkvl evarebis, mecnierebis da intel eqtual ebis mobil urobis xel Sewyoba da saerTasoriso kvl eviT i programebis da partniorobebis ganviTareba, ganviTarebadi qveynebis da gardamaval etapze myofi qveynebis Semoqmedebi Tobis gazrdis mcdel oba.

16

—

Tanamedrove Semoqmedebis ganviTarebis interesebSi myofi saavtoro ufl ebebis da dakavSirebul i ufl ebebis dacva da samarTl iani anazRaureba kreatiul i samuSaosaTvis, amave dros, kul turis xel misawvdomobis sazogadoebrivi ufl ebis dacva adamianis ufl ebaTa dacvis universal uri dekl araciis 27-e muxl is Sesabamisad.

17

—

kul turul i industriebis aRmocenebis an konsolidaciis xel Sewyoba ganviTarebad qveynebSi da gardamaval etapze myof qveynebSi, da am mizniT TanamSroml oba aucil ebel i infrastruqturisa da unarebis ganviTarebaSi, konkurentunariani adgil obrivi bazrebis Seqmnis daCqareba da aRniSnul i qveynebis kul turul i produqciis xel misawvdomobis xel Sewyoba gl obal ur bazarze da saerTasoriso sadistribucio qsel ebSi.

18

—

kul turul i politikis, maT Soris saoperacio mxardamWeri RonisZiebebis da/an Sesabamisi maregul irebel i struqturebis ganviTareba, rac xel s uwyobs winamdebare dekl araciaSi gansazRvrul i principebis dacvas, TiToeul saxel mwifoze dakisrebul i saerTasoriso val debul ebebis Sesabamisad.

19

—

samoqal aqo sazogadoebis yvel a seqtoris aqtiuri CarTva saxel mwifo politikis SemuSavebasi, rac miznad isaxavs kul turul i mraval ferovnebis dacvas da xel Sewyobas.

20

—

იმ ვლ ილ ის განსაზრვა და ხელ შეწყობა, რომლის დახმარებითაც შეუძლია კერძო სექტორს კულტურის მრავალფეროვნების გაზრდას და ამ მიზნით სახელმწიფო სექტორსა და კერძო სექტორს შორის დიალოგისათვის ფორუმების შექმნის უზრუნველყოფა.

წერილობითი რეკომენდაციით, გენერალურმა დირექტორმა მხედველობაში უნდა მიიღოს სამოქმედო გეგმაში განსაზრვული ამოცანები UNESCO-ს პროგრამების განხორციელებას და აცნობოს ის გაეროს სისტემის დადგენილებებს და სხვა მთავრობათა შორის და არასამთავრობო ორგანიზაციებს კულტურის მრავალფეროვნებასთან განხორციელებული მოქმედებების ერთობლიობის გატვიფრების მიზნით.